

Videnscenter
om handicap

ÅRSBERETNING 2023

Videnscenter om handicap

INDHOLD

INTRODUKTION	2
UDVIKLING I VIDENSCENTRET I 2023	2
ARBEJDSLIV OG BESKÆFTIGELSE	5
SKOLE	6
UDDANNELSE	7
FRITIDSLIV	8
NATUR OG UDELIV	9
'PÅ VEJ MOD EN GOD HVERDAG'	10
KOMMUNIKATION	11
ADMINISTRATION OG HR	12

INTRODUKTION

Videnscenter om handicap arbejder for at skabe inkluderende fællesskaber, der muliggør meningsfuld deltagelse for mennesker med handicap i skole-, uddannelses-, arbejds- og fritidslivet. Vores arbejde tager afsæt i det levede liv, som det ser ud for mennesker med handicap, og vi stræber efter at skabe deltagelsesmuligheder i praksis på tværs af de strukturer og barrierer, som mennesker med handicap oplever.

Det aktive liv og deltagelsen i samfundets fællesskaber er altid en del af svaret på det gode liv. At opleve sig selv som en aktiv del af et fællesskab, at bidrage og sætte sig selv i spil har afgørende betydning for alle mennesker. Mennesker med funktionsnedsættelser og handicap er udfordrede af, at de ikke nødvendigvis bliver inviteret og inkluderet i fællesskaber, og der er derfor brug for at gøre en indsats for, at fjerne barrierer for, at dette lykkes.

VOH indsamler, udvikler og formidler brugbar viden og redskaber om deltagelse og inkluderende fællesskaber sammen med og til de aktører, der i deres praksis skaber deltagelsesmuligheder for mennesker med handicap. I dette involverer vi mennesker med handicap, så de levede erfaringer bliver en integreret del af vores vidensarbejde. Vi ønsker herved at skabe overblik over barrierer og virksomme indsatser og bidrage med redskaber og rådgivning, som kan bane vejen for styrket inklusion.

Videnscentret har særligt fokus på at skabe forandringer i praksis og understøtter praksisnære løsninger, der giver bedre muligheder for at være med. Vores ambition er at inspirere til, udvikle, implementere og forankre virksom viden, indsatser og værktøjer, der hvor det er muligt, og de kan gøre den største forskel. Det gør vi i samarbejde med mennesker med handicap, fagfolk, beslutningstagere og forskere, og vi indgår i partnerskaber, der styrker varige og relevante forandringer sammen med dem, det handler om.

UDVIKLING I VIDENSCENTRET I 2023

2023 har været kendetegnet ved at være året, hvor den nuværende strategi 2020-2023 udløb og derfor har processen omkring en ny strategi fyldt en del i bestyrelsesarbejdet og på tværgående personalemøder i VOH. Året har dog også været kendetegnet drift og udvikling af projekter og indsatser, samt ved afslutningen af et stort treårigt skoleprojekt. I dette afsnit beskrives en række overordnede udviklinger i VOH i 2023. Herefter gennemgås hovedaktiviteter og resultater på de forskellige fokusområder på de følgende sider.

Ny strategi

Videnscentret har udarbejdet en ny strategi for Videnscenter om handicap 2024-2027. Strategien omfatter bl.a. fem strategiske indsatsområder: 1. Mennesker med handicap som medudviklere. 2. Vi giver overblik over aktuelt bedste viden. 3. Ny viden, der styrker deltagelse. 4. Vi skal nå flere og bruges i praksis. 5. Deltagelsesekspert på tværs af sektorer.

Strategi for Videnscenter om handicap er udviklet på baggrund af en grundig involvering af medarbejdere og bestyrelse, der aktivt har bidraget til indholdet i strategien. Der er således afholdt indledende interviews om ønsker til, hvad strategien skal kunne samt en række workshops og møder både med

hhv. medarbejdere og bestyrelse og en samlet workshop med både medarbejdere og bestyrelse. Strategien blev godkendt af bestyrelsen november 2023, og i første kvartal 2024 vil videnscentret udarbejde en handleplan i forlængelse af strategien og de fem indsatsområder.

Bestyrelsesevaluering og ledelsesinstruks

På baggrund af gennemarbejdningen af anbefalingerne om Good Governance i 2022 var det planlagt at arbejde med bestyrelsesevaluering og ledelsesinstruks i 2023. Bestyrelsesevalueringen blev gennemført på juni og september møderne. Herefter er foretaget få justeringer i bestyrelsens arbejdsform og materiale. Ledelsesinstruksen beskriver rammerne for VOHs leder aftalt med bestyrelsen. Den beskriver mandat, ledelsesrum og aftaler og tager afsæt i det der er beskrevet i vedtægter og forretningsorden.

Solsikkesnoren – gør usynligt handicap synligt

Solsikkeprogrammet har i 2023 fortsat den rivende udvikling og udbredelse, som vi har været en del af siden vi påbegyndte samarbejdet med programmet i 2021. Der er fortsat tilgang af handicap- og patientorganisationer samt af små og store virksomheder på tværs af mange forskellige brancher. Der eksisterer meget få undersøgelser både nationalt og internationalt, der belyser Solsikkens udbredelse og betydning. VOH og Solsikkeprogrammet har derfor i samarbejde med analysebureauet Wilke i 2023 gennemført to spørgeskemaundersøgelser blandt hhv. den danske befolkning og Solsikkebrugere om kendskab og holdning til samt betydningen af Solsikken. Resultaterne af begge undersøgelser formidles i 2024, men de indledende resultater viser et stort kendskab og tilfredshed blandt brugerne.

Ved afslutningen af 2023 er over 450 virksomheder og mere end 16 handicaporganisationer en del af Solsikkeprogrammet.

VOH står fortsat for kontakten til handicap- og patientorganisationerne i Solsikkeprogrammet og for at finde og formidle brugerhistorier fra mennesker med usynlige handicap. VOH er ikke involveret i den kommercielle del af Solsikkeprogrammet (salg af snore, kort og merchandise samt abonnementsordningen for virksomheder). VOH har i årets løb leveret seks artikler til enten medlemsblade eller nyhedsbreve og medvirket i 11 interviews i forbindelse med forskellige studieprojekter eller andet om Solsikken. 2 af disse interviews er bragt i podcasts. Desuden er der publiceret 5 portrætter af Solsikkebrugere på VOH's hjemmeside.

Med ønsket om at styrke samarbejde med de handicap- og patientorganisationer, som er en del af Solsikkeprogrammet, har VOH i årets løb taget initiativ til et selvstændigt nyhedsbrev om Solsikken. I løbet af 2023 er der udkommet tre nyhedsbreve.

Styrket samarbejde og videndeling på tværs på handicapområdet

VOH har på opfordring igen i 2023 afholdt motionsuge i uge 41 for alle organisationerne i Handicaporganisationernes Hus. Dette bidrager, udover inspiration til tilpasset bevægelsesaktiviteter, til samvær og fælles oplevelser på tværs af huset.

Som noget nyt har VOH i 2023 også taget initiativ til en fælles vidensbazar for organisationerne i Handicaporganisationernes Hus samt øvrige handicaporganisationer. Formålet er at styrke vidensdeling og netværk på tværs af organisationerne. Vidensbazaren er gennemført som et eftermiddagsarrangement med et bredt udvalg af sessioner for så vidt muligt at være relevant for alle medarbejdere uanset arbejdsopgaver. Den gennemførte evaluering af vidensbazaren viser en meget positiv modtagelse blandt deltagerne og betyder, at der vil blive afholdt en lignende vidensbazar i 2024. Der var 75 deltagere, 10 oplægsholdere fra handicaporganisationerne og 22 organisationerne repræsenteret på dagen.

Større samarbejdsprojekter i året

Samarbejdet med aktører i og udenfor handicapbevægelsen er vigtigt for VOH. Dette kommer ikke kun til udtryk i ovenstående fællesinitiativer for at styrke videndeling på tværs på handicapområdet, men også i mere intensivt samarbejde og projekter med organisationer omkring os.

Vi har i 2023 gennemført en evaluering af Ulykkespatientforeningens naturprojekt med særlig fokus på, hvordan ældre med fysisk handicap kan få flere naturoplevelser. Resultaterne viser, at der er en styrke i at formidle naturstier og -ture vha. videoer, så deltagerne på forhånd kan blive mere trygge i at deltage.

Som beskrevet under kapitlet om fritidsområdet har vi i 2023 gennemført en stor undersøgelse af cykling for mennesker med handicap i samarbejde med Cyklistforbundet. Projektet er et godt eksempel på, hvordan vi i samarbejdet med organisationer uden for handicapområdet er med til at styrke og udvide forståelsen for behov og vilkår for mennesker med handicap. Dette skal bidrage til at nedbryde barrierer og styrke mulighederne for deltagelse for målgruppen.

Året her derudover været kendetegnet ved en meget stor vækst i antallet af oplæg og mindre konsulentopgaver for organisationer, kommuner og uddannelsesinstitutioner over hele landet. Der er knap en fordobling af opgaverne i forhold til 2022.

Endeligt har vi de faste netværks- og samarbejdsaktiviteter, herunder fælles frokoster med organisationer i huset, hvor målet er at styrke kendskab og samarbejde. Deltagelse i relevante konferencer og arrangementer styrker derudover netværk, samarbejdet og vidensformidling til forskellige aktører.

Ansigter i videnscentret

Ved årets start i 2023 talte VOH i alt følgende 18 ansatte heraf en freelancer:

- 3 konsulenter på veteranindsatsen "På vej mod en god hverdag" hvor af én var deltidssygemeldt og derfor erstattet af administrations koordinator som udførte opgaver for både STAR samt veteranindsatsen
- 2 konsulenter på skoleområdet, hvoraf den ene var sygemeldt fra årets start og fratrådte med udgangen af maj måned
- 1 konsulent på fritidsområdet
- 1 konsulent på fritids- og beskæftigelsesområdet
- 1 konsulent på beskæftigelsesområdet, som også er udviklingsleder
- 1 fleksjobber på 10 timer ugentligt på beskæftigelsesområdet
- 1 analyse- og videns konsulent
- 1 projektleder for projektet "Bevægelse for alle"
- 1 projektmedarbejder på projekt "Natur for alle"
- 1 projektleder for projektet "Natur for alle"
- 1 kommunikationskonsulent
- 1 fleksjobber på 15 timer ugentligt på kommunikationsområdet
- 1 administrations- og projektkoordinator, delvist udlånt til veteranprojektet i 2023
- 1 freelance bogholder (2 dage/ugentligt)
- 1 direktør

Videnscentret har desuden haft flere medarbejdere i kortere ansættelser, samt praktik- og afklaringsforløb i 2023. Bl.a. til opgaver på beskæftigelsesområdet, oprydning og strukturering af billedarkiv samt en barselsvikar til kommunikationsområdet.

ARBEJDSLIV OG BESKÆFTIGELSE

VOH understøtter mennesker med handicaps beskæftigelsesmuligheder gennem inddragelse af målgruppen med henblik på udvikling og formidling af viden, der skærper bevidsthed og kompetencer hos både jobcentre, virksomheder og handicaporganisationer. VOH har i 2023 blandt andet haft følgende aktiviteter på området:

Samarbejde med inklusionsorienterede arbejdsgivere

VOH har i 2023 intensiveret samarbejdet og dialogen med arbejdsgivere, der på forskellig vis har efterspurgt viden og værktøjer for at tiltrække, ansætte og understøtte trivsel for medarbejdere med handicap. Dette involverer blandt andet samarbejde og sparring med Novo Nordisk, IKEA, ISS, Region Hovedstaden m.fl. Herudover har VOH's samarbejde med Solsikkeprogrammet givet anledning til en række møder, interviews og oplæg for virksomheder, der er trådt ind eller overvejer at træde ind i Solsikkeprogrammet.

Nyt netværk for ledige med fokus på fællesskab og inspiration

VOH har sammen med Sammenslutningen af Unge med Handicap (SUMH) stiftet netværket 'AHA – Arbejdsliv og handicap', hvor vi har skabt en netværksplatform og afholdt en webinarække med inddragelse af arbejdsgivere og jobcentermedarbejdere. Der er ved udgangen af 2023 knap 200 medlemmer i netværket, og der planlægges både fysiske og online aktiviteter i netværket i 2024 i tæt dialog med AHA Advisory Board. AHA Advisory Board består af 6-8 medlemmer med handicap, der rådgiver VOH og SUMH vedr. netværkets udvikling.

Fokus på brugernes behov for fremtidens beskæftigelsesindsats

VOH har sammen med Dansk Handicap Forbund (DHF) og SUMH gennemført en undersøgelse og workshoprække med borgere med handicap samt en bred gruppe af arbejdsgivere med fokus på at få input fra beskæftigelsesindsatsens brugere ift. fremtidens beskæftigelsesindsats. Undersøgelsen skal i 2024 kvalificeres med input fra jobcentre og andre kerneaktører, og der vil gennemføres en bred formidling af anbefalinger og inspiration (borger-, praksisaktører og beslutningstagere) med målrettet input til den nedsatte ekspertgruppe, som i sommeren 2024 kommer med deres anbefalinger om fremtidens beskæftigelsesindsats.

SAMARBEJDE OG DIA- LOGER I 2022

Handicaporganisationer

- DHF
- SUMH
- Dansk Blindesamfund
- Høreforeningen
- ADHD-foreningen m.fl.

Virksomheder

- Novo Nordisk
- IKEA Danmark
- Nordea
- Dansk Industri
- Dansk Erhverv m.fl.

Offentlig sektor

- STAR
- KL
- Sikkerhedsstyrelsen
- Lyngby-Taarbæk, Ikast-Brande Kommune m.fl.

Vidensaktører

- Forskningscenter for handicap og beskæftigelse (FHB) Aalborg Universitet
- VIVE
- m.fl.

SKOLE

Videnscentret arbejder på skoleområdet for at styrke deltagelse og inklusion af børn og unge med særlige behov i skolen – med fokus på deltagelse i skolens fællesskaber herunder idræt, leg, bevægelse og styrket læring igennem disse aktiviteter. Vi ved, at børn styrker de sociale relationer og lærer at se forskelle som styrker i aktive fællesskaber.

I 2023 har VOH blandt andet haft følgende aktiviteter på området:

'Bevægelse for alle' – Novo Nordisk Fonden

Det treårige projekt 'Bevægelse for alle' understøtter inklusion af børn og unge med særlige behov i idræt og bevægelse og er afsluttet i 2023. Projektets tre år har vi gennemført 2x2 timers workshop på 27 skoler – målsætningen var 25 skoler. Vi har nået 589 lærere og pædagoger og afprøvet aktiviteter og materialer med elever fra 4.-6. klasse. På baggrund heraf har vi færdigudviklet materialer til brug i undervisningen og til lærere og pædagogers forberedelse, der ligger på projektets webside. Websiden har knap 28.000 unikke besøgende. Projektets resultater er bl.a. formidlet via en afsluttende konference for knap 100 deltagere, webinar samt oplæg og stand på Lærfest samt via egne kanaler, i MOV:E bladet, på Skolemonitor og på Folkeskolen.dk – både med debat-, video- og informative oplæg.

Oplæg og workshops på konferencer og UC'er

I 2023 har vi deltaget med oplæg om inklusion og bevægelse i folkeskolen. Vi har besøgt og holdt oplæg på Idrætsmødet i Aalborg, lavet workshop på VIA pædagoguddannelse, Den Frie Læreruddannelse samt deltaget med oplæg på Bridging netværkskonference.

'Bevægelse for alle II' – STUK

Vi har fået midler fra STUK til et 2-årigt projekt til at videreføre læringen fra BFA til indskolingsområdet og til digitalisering. I 2023 har vi påbegyndt projektet og bl.a. udviklet et digitalt bevægelsesunivers samt bevægelsesaktiviteter til indskolingen.

Samarbejder – bevægelse og inklusion

Vi har i 2023 indgået samarbejde med Dansk Skoleidræt i projektet 'Bevægelse sammen ud i livet' og herigennem udviklet kompetenceforløb og materialer til specialskoler. Vi er desuden blevet en del af inklusionsalliancen, der har til formål at arbejde for bedre inklusion i skolen, og vi sidder som eksterne sparringspartnere i projektet MOVE OUT Special om udeskole på specialskoler. Herudover er vi med i advisory boardet på projektet 'Bevægende idræt', som er et samarbejde mellem UC Syd, Absalon og UCN.

SAMARBEJDE OG DIA- LOGER I 2023

Offentlig sektor

- STUK

Vidensaktører

- SDU (FIIBL)
- UCL
- UCN
- UC Syd
- VIA University College
- Dansk Skoleidræt
- Center for Klinisk Forskning og Forebyggelse
- KU
- Dansk Firmaidræt

Fonde

- Novo Nordisk Fonden

UDDANNELSE

Uddannelse giver adgang til kompetencer og fællesskaber i vigtige og identitetsformende år og er også betydningsfuldt for deltagelse og levevilkår senere i livet. VOH bidrager til at give mennesker med handicap bedre muligheder for at blive en del af uddannelsesfællesskaber på ungdomsuddannelser, herunder STU og FGU, og videregående uddannelser. Vi har særligt fokus på udvikling og formidling af viden og indsats, der styrker inkluderende studiemiljøer og deltagelse i såvel faglige som sociale aktiviteter.

I 2023 har VOH blandt andet haft følgende aktiviteter på området:

Etablering af projektorganisation til styrkelse af inkluderende studiemiljøer på videregående uddannelser

På baggrund af tidligere udarbejdet videns opsamling og aktørafdækning har videnscentret videreudviklet et projektdesign, der skal styrke inkluderende studiemiljøer på videregående uddannelser. Projektdesignet er udviklet i samarbejde med uddannelsesinstitutioner og centrale vidensaktører på området, og der er indgået samarbejdsaftale med tre videregående uddannelser (KEA, UCL og RUC), der ønsker at deltage i udvikling, afprøvning og evaluering af en værktøjskasse med praksisrettede metoder og redskaber, som skal hjælpe medarbejdere og studerende med at skabe inkluderende studiemiljøer. Herudover er der etableret en ekspertgruppe, der er tilknyttet projektet, og indgået samarbejdsaftale med SUMH som rådgiver og VIA UC som evaluator på projektet.

Fondsansøgning

Der er udarbejdet og indsendt en fondsansøgning på et treårigt projekt til styrkelse af inkluderende studiemiljøer på videregående uddannelser. Fondsansøgningen er gået igennem førstesorteringsrunde, men endelig afgørelse om bevilling opnås først marts 2024.

Vidensformidling

Formidling af viden om uddannelse og handicap gennem artikler, nyhedsbreve, oplæg mv.

SAMARBEJDE OG DIA- LOGER I 2022

Handicaporganisationer

- SUMH
- DH

Civilsamfundsorganisationer

- Danske Studerendes Fællesråd

Offentlig sektor

- Socialstyrelsen
- Dansk Center for Undervisningsmiljø
- Studenterrådgivningen

Uddannelsesinstitutioner

- KEA
- UCL
- RUC
- Århus Universitet
- Københavns Universitet
- VIA UC
- Nordvestsjælland Erhvervs- og Gymnasieuddannelser
- GLAD STU

Fonde

- Veluxfonden

FRITIDSLIV

VOH arbejder for at styrke mennesker med handicaps muligheder for at deltage i fritidsaktiviteter og -fællesskaber. Vi udvikler, opsamler og formidler viden, der øger videns- og kompetenceniveauet blandt civilsamfundsaktører, foreninger og organisationer, videns institutioner samt beslutningstagere.

Opsamling og formidling af viden

Der har længe manglet et samlet vidensgrundlag for frivilligt arbejde udført af mennesker med handicap. Derfor har VOH produceret en videns opsamling, der bl.a. beskriver hvilken betydning frivilligt arbejde har for både den enkelte og for samfundet samt hvilke faktorer, det har indflydelse på at mennesker med handicap kan engagere sig i frivilligt arbejde. I opsamlingen opstilles en række anbefalinger til relevante aktører.

Herudover har vi i samarbejde med Cyklistforbundet haft fokus på emnet 'Mennesker med handicap og cykling'. I den forbindelse har vi lavet en videns afdækning samt skabt ny viden igennem en spørgeskemaundersøgelse og interviews med både cyklister med forskellige handicap, pårørende og fagprofessionelle.

Oplæg og undervisning

VOH har undervist og holdt oplæg om fritidslivets potentialer, og om hvordan man i praksis kan understøtte mennesker med handicaps deltagelse i fritidsfællesskaber, bl.a. på uddannelser, i kommuner, for Det Centrale Handicapråd, idrætsforeninger og afholdt workshops for fagprofessionelle fra hele landet.

Styrket samarbejde med markante aktører

VOH har rakt ud til centrale aktører og dette har givet afkast i form af tættere dialog og samarbejder med en række større aktører på bl.a. idræts- og socialområdet. F.eks. har VOH indgået dialog om samarbejde med bl.a. DGI, KFUM, DBU, Parasport Danmark og Røde Kors. I samarbejdet med DBU er der blevet sat eksplicit fokus på diversitet og en undersøgelse vil blive iværksat i organisationen.

VOH har desuden formaliseret en alliance med aktører, der arbejder for at styrke adgangen til aktivitetshjælpemidler. Samtidig er det lykkedes VOH at samle aktører om finansieringen af en undersøgelse om aktivitetshjælpemidler, der skal klarlægge aktuelle behov og problematikker. Det bliver den første af sin slags i Danmark.

Herudover har VOH været proaktive ift. at inspirere større nationale vidensaktører (IDAN, VIFO og VIVE) til at indtænke mennesker med handicap i deres forskning og videns arbejde og har oplevet en velvillighed ift. til at afsøge muligheder.

SAMARBEJDE OG DIA- LOGER I 2022

Civilsamfundsorganisationer

- Parasport Danmark
- Skole OL – DIF
- Dansk Skøjte Union
- Idrætsmødet
- DGI
- Dansk Håndbold Forbund
- LykkeLiga
- DBU
- GAME
- Specialsport.dk
- Idræt for Sindet (DAI)
- KFUM
- Røde Kors
- Hverdagsaktivisterne

Offentlig sektor

- Social- og Boligstyrelsen
- Skive Kommune
- Odense Kommune
- Gentofte Kommune
- Aarhus Frivilligcenter
- Egmont Højskolen
- Cyklistforbundet
- Det Centrale Handicapråd

Handicaporganisationer

- Muskelsvindfonden
- DHF
- DH
- LEV
- SUMH

Vidensaktører

- Idræt, KU
- Idræt, AAU
- Idræt, SDU
- VIA
- UCN
- KP
- IDAN
- VIFO
- REHPA
- KIBS
- Center for Holdspil og Sundhed
- Nasjonal kompetansetjeneste for barn og unge med funksjonsnedsettelse

Fonde

- Elsass Fonden

NATUR OG UDELIV

Naturen er en vigtig ramme for deltagelse, oplevelser og sundhedsfremme. I Videnscentret arbejder vi for at tænke naturen ind i hverdags- og fritidsaktiviteter samt i rehabilitering, special pædagogik og social pædagogik.

I 2023 har VOH haft følgende aktiviteter på området:

God opbakning til arrangementer i Friluftslivsnævret

Videnscenter om handicaps Friluftslivsnævret har i 2023 afholdt et velbesøgt online fyraftensarrangement med DGI, der havde fokus på naturens betydning for mennesker med psykiske udfordringer. Her blev bl.a. delt viden og erfaringer fra VOHs indsats for veteraner med PTSD. Året bød også på en temadag for pædagoger og ledere på bosteder om, hvordan mennesker med større funktionsnedsættelser i højere grad kan komme ud i naturen.

Digital formidling i Natur for alle er lanceret på uдинaturen.dk

Som del af det treårige projekt Natur for alle, der kortlægger og formidler viden om tilgængelig natur i DK, har VOH i første halvdel af 2023 gennemført IT-udviklingen af en række temasider på www.udinaturen.dk i tæt samarbejde med Naturstyrelsen og GeoDanmark. I udviklingsarbejdet indgik samskabelse med kommuner, styrelse, Aage V. Jensen Naturfond samt mennesker med handicap.

I september blev det nye, nationale overblik over ruter med tilgængelighedsinformation lanceret. Overblikket findes på forsiden af udinaturen.dk med den nye kategori 'Alle ud i naturen'. Lanceringen fik stor opmærksomhed og nyheden blev delt af over 200 medier og organisationer fra hele landet.

Natur for alles målsætning var at kortlægge 50 ruter, men der er allerede nu kortlagt over 170 ruter fordelt i hele landet.

Projektet har i 2023 fået god omtale i bl.a. handicaporganisationernes medlemsblade, fagblade, hos KL, via podcasts, samt på Facebook og Instagram. På Facebook har projektet startet den åbne gruppe 'Alle ud i naturen – Projekt Natur for alle', der har over 700 medlemmer.

De frivillige frontløberne i projektet, der er mennesker med handicap, har i 2023 deltaget i seks onlinemøder og to fysiske samlinger, hvor de har fået redskaber til at formidle deres historier og afholde aktiviteter i naturen.

SAMARBEJDE OG DIA- LOGER I 2023

Handicaporganisationer

- Sammenslutningen af Unge Med Handicap (SUMH)
- Danske Handicaporganisationer
- DHF Ungdom
- Ulykkespatientforeningen

Civilsamfundsorganisationer

- DGI
- KFUM
- Kano- og kajakforbundet
- Danmarks Naturfredningsforening

Offentlig sektor

- Naturstyrelsen
- GeoDanmark, under KL
- 22 kommuner

Vidensaktører

Københavns Universitet
Silkeborg Outdoor Institute
VIA Århus

Råd

- Friluftsrådet

Fonde

- Aage V. Jensen Naturfond
- Nationalpark Kongernes Nordsjælland
- Nordeafonden

Andre

- Natureventyr.dk
- Autismgoto.com

'PÅ VEJ MOD EN GOD HVERDAG'

VOH har med midler fra Soldaterlegatet siden december 2018 arbejdet med et tilbud til krigsveteraner med PTSD, der hedder *På vej mod en god hverdag*. Metoden baserer sig på VOH's mangeårige arbejde med mennesker med handicap, og den er udviklet og tilpasset målgruppen PTSD-ramte veteraner.

Tilbuddet har til formål at støtte veteraner, der er eller har været i behandling for PTSD. Støtten skal hjælpe dem igennem den svære overgang fra patient til borger med et godt hverdagsliv og om muligt med en plads på arbejdsmarkedet. VOH har i løbet af 2023 arbejdet med 53 veteraner

Ved årets udgang er 34 veteraner indskrevet. Hovedvægten i arbejdet er én til én, men veteranerne gives også mulighed for at samles og danne relationer.

Finansiering af 'På vej mod en god hverdag'

I 2023 har *På vej mod en god hverdag* været finansieret af midler fra primært Forsvarsministeriet samt en mindre del fra Soldaterlegatet. Midlerne fra Forsvarsministeriet er en del af en 3-årig bevilling, der udløb i 2023. Det er lykkedes, at få ny finansiering af indsatsen på finansloven med 3 mio. kr. årligt de næste fire år, hvilket betyder, at indsatsen nu er finansieret frem til og med 2027.

Stor tilfredshed med indsatsen blandt veteranerne

Midlerne fra Forsvarsministeriet beror på en partnerskabsaftale med Veterancentret, hvor opfølgning på økonomi og effekt af initiativet varetages af Veterancentret. Konkret har vi i 2023 afholdt fire opfølgende møder med Veterancentret, og har efter aftale med Veterancentret gennemført to brugerundersøgelser af tilbuddet og har anvendt "forandringskompasset" som måleredskab. Brugerundersøgelserne viser, at 90 % af veteranerne oplever, at tilbuddet er relevant, og at det i høj grad eller nogen grad har bidraget med positive forandringer i deres liv. Alle veteraner indskrevet fra efteråret 2021 har udfyldt forandringskompasset, og redskabet opleves som tilfredsstillende at arbejde med og til dokumentation af den enkeltes udvikling.

At blive et landsdækkende tilbud

På vej mod en god hverdag er tænkt som et landsdækkende tilbud. Det er lykkedes at visitere fem veteraner fra Sjælland, hvor vi før 2021 ikke har været til stede. Aktuelt er der dog forsat en klar overvægt af veteraner fra Jylland og Fyn i tilbuddet, bl.a. pga. at tilbuddet har været til stede her i flere år og har tættere forbindelser til den specialiserede PTSD-behandling i Region Syd og Midt. Det har derfor været et mål i 2023 at få et tættere samarbejde med PTSD-behandlingssteder i Region H og Sjælland.

SAMARBEJDE OG DIA- LOGER I 2022

Civilsamfundsorganisationer

- KFUM's veteranarbejde
- DIF Soldaterprojekt

Offentlig sektor

- Veterancenteret
- Psykiatrien i regionerne
- Kommuner og veteran koordinatore.

Vidensaktører

- MarselisborgCentret
- Egmonthøjskolen

Fonde

- Soldaterlegatet og projektfølgegruppe.
- Den Sociale Udviklingsfond (SUF)

KOMMUNIKATION

Kommunikation og vidensformidling er centralt for VOH. Det er her, vi udbreder viden til dem, som skal bruge den, og som gør en forskel for, personer med handicap. Fokus har i 2023 været at udbygge og videreudvikle vidensformidlingsstrategi fra 2022.

Kommunikation af resultater

I 2023 har der været fokus på at kommunikere de resultater, som videnscentret skaber. Dette er blandt andet gjort i den årlige udgivelse "Deltagelse i tal", hvor følgende resultater er formidlet:

- 366 lærere og pædagoger deltog i 'Bevægelse for alle'-workshops, og 63% svarer, at de i høj eller meget høj grad har fået ny viden til at inkludere børn med særlige behov i bevægelsesaktiviteter.
- 10 videregående uddannelser og centrale vidensaktører er gået med i et nyt samarbejde om at styrke inkluderende studiemiljøer.
- 300 mennesker med handicap har deltaget ved videnscentrets webinarer og workshops om handicap og beskæftigelse.
- 472 fagfolk har konsulenter på fritidsområdet holdt oplæg for.
- 160 ruter med information om tilgængelighed er i 2023 registreret i projektet "Natur for alle".

Kommunikation af projekter

"Natur for alle" blev lanceret via en målrettet kommunikationsindsats med udsendelse af pressemeddelelse og versionerede pressepakker. Det medførte over 200 små og store omtaler jf. afsnit om Natur og udeliv.

Resultaterne af det 3-årige skoleprojekt "Bevægelse for alle" var i fokus bl.a. på en stor konference i Handicaporganisationernes Hus, i MOV:E artiklen "Inkluderende bevægelse for de 10-15-årige børn i skolen", i Folkeskolen.dk-artiklen "Skoleprojekt: Det nytter at give lærere redskaber til at inkludere elever i idræt og bevægelse" samt via oplæg og webinar mv., jf. afsnit om Skole.

Nyhedsbreve

Der er i 2023 blevet sat skub i antallet af nyhedsbrevsudsendelser. Der er udsendt i alt 20 nyhedsbreve, hvoraf hvert temaområde har udsendt mindst fire nyhedsbreve. Antallet af modtagere på nyhedsbrevene er steget med 53,49%, så der ved udgangen af året var 1.805 abonnenter.

Øget synlighed i debatter, medier og på tværs af kanaler

VOH har i 2023 arbejdet med at styrke konsulenternes synlighed i debatter og medier. Der er skrevet 8 indlæg af konsulenterne, som er bragt i medierne Altinget, Djøf bladet, Socialmonitor, Impact Insider, MOV:E, Teknik & Miljø Magasinet samt Parasport Danmarks medlemsblad.

VOH har oplevet en øget efterspørgsel på vores viden og ydelser:

- 2358 personer har vi nået ved 85 oplæg, workshops og andre opgaver ud af huset, der ligger udover, de aktiviteter, der er beskrevet i aktivitetsplanen. Det er en vækst i antal oplæg på 43,5 % i forhold til 2022 (antal deltagere er ikke opgjort for 2022)
- Markant vækst i antal følgere på sociale medier (72,04% stigning på Instagram, 23,5 % stigning på LinkedIn, 18,37% stigning på Facebook)

SAMARBEJDE OG DIA- LOGER I 2023

Foreninger og virksomheder

- SUMH
- DECATO
- Naturstyrelsen

Konsulentfirmaer/Freelance

- Wilke
- Experience Management
Community & Consult
- UITCHSCRATCH
- Louise K. Mortensen
- Stregeriet
- Headmatters.dk

Fonde

- Friluftsrådet
- AAGE V JENSEN NATURFOND

- 184 svar på henvendelser til konsulenter fra kommuner, virksomheder m.fl. Dette ligger på linje med 2022, hvor vi havde 191 henvendelser.

ADMINISTRATION OG HR

Administration er afgørende for et velfungerende videnscenter. Siden 2019 har der været stort fokus på at styrke, forsimple og digitalisere økonomi og administration i VOH. Dertil er der blevet gennemført en revision af vedtægter samt opdatering af vigtige dokumenter som forretningsorden, ledelsesinstruks, Good Governance skema.

Optimering af IT-løsninger

Vi har med udgangen af 2023 opsagt vores CRM-system Super Office helt og fuldstændigt, hvilket har medført endnu en besparelse på administrationen. Sikker opbevaring af person- og personfølsomme data er pt. på vores fællesdrev, indtil vi finder et egnet system til opbevaring af persondata. Vi er i slutningen af 2023 i gang med at teste CRM systemet "Notion" for at se om dette kan leve op til GDPR-krav samt de muligheder vi søger i et nyt system.

Styrkelse af det økonomiske, administrative samt arbejdsmiljøområdet

Planer om ændringer af opgaveløsning i administrationen er blevet udskudt af personalemæssige årsager. Den nuværende opgaveløsning på administration og bogholderi fortsætter foreløbigt også i 2024.

VOH har i februar 2023 gennemført den lovpligtige APV-undersøgelse indenfor både det fysiske og psykiske arbejdsmiljø. Handlingsplan er udarbejdet og under gennemførelse. APV'en er uden anmærkninger og med høj trivsel blandt medarbejdere og ledelse. Vi har i 2023 haft medarbejderrepræsentanten på valg, og ny AMR er valgt og obligatorisk kursus er igangsat.